

Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації
Полтавська обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесея Гончара

**Огляд діяльності
публічних бібліотек області по
бібліотечно-інформаційному обслуговуванню юнацтва
в 2016 році**

Полтава – 2017

78.34

О 37

Укладач: *Варвара Василівна Потуремець*

Огляд діяльності публічних бібліотек області по бібліотечно-інформаційному обслуговуванню юнацтва в 2016 році / Обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесь Гончара; авт.-укладач В. В. Потуремець. - Полтава, 2017. – 16 с.

У виданні подано аналіз діяльності бібліотек області по бібліотечно-інформаційному обслуговуванню юнацтва в 2016 році.

Бібліотечно-інформаційне обслуговування молоді в 2016 році здійснювалось обласною бібліотекою для юнацтва ім. Олесья Гончара, обласною універсальною науковою бібліотекою ім. І. П. Котляревського, бібліотеками 28 ЦБС, бібліотеками міст Лубни і Миргород, та 32 бібліотеками ОТГ. В області діють один юнацький відділ, 9 юнацьких абонементів, 15 кафедр та 703 групи. (Див. табл. 1, 2)

З метою залучення молоді до активних форм краєзнавчо-пошукової роботи, патріотичного виховання підростаючого покоління був проведений обласний конкурс на кращу пізнавально-патріотичну віртуальну екскурсію (мандрівку) рідним краєм серед молодих користувачів бібліотек області "**Полтавським краєм – на вітрилах часу**". Цей конкурс проходив у два етапи: районний та обласний. На обласний етап конкурсу було представлено 35 робіт молодих користувачів з 22 бібліотек області. Цей конкурс продемонстрував високу активність і майстерність юнаків і дівчат – користувачів книгозбірень області. Переможцями конкурсу стали:

I місце: *Дяченко Катерина* (Миргородська ЦРБ)

II місце: *Дешева Ярослава* (Хорольська ЦРБ),

Бендас Артем (Кобеляцька ЦРБ)

III місце: *Іванко Марія* (Козельщинська ЦРБ),

Колеснікова Владислава (Великобагачанська ЦРБ)

В звітному році також був успішно проведений обласний конкурс професійної майстерності "**Бібліотекар року Полтавщини**", який вже став традиційним. Переможцями стали:

I місце: *Манжеліївська Наталія Анатоліївна*, бібліотекар I категорії відділу абонементу ЦМБ ім. М. Горького ЦБС для дорослих

II місце: *Гура Людмила Миколаївна*, бібліотекар Кустолівської СБФ Новосанжарської ЦБС

Плюта Марина Вікторівна, бібліограф Карлівської центральної районної бібліотеки ім. А. Михайленка

III місце: *Гавриш Юлія Леонідівна*, завідувача Бобрівницькою СБФ Зінківської ЦБС

Проскура Віра Миколаївна, бібліотекар Байрацької СБФ Великобагачанської ЦБС

В рамках оголошеного Президентом України 2016 року Роком англійської мови в Україні був проведений обласний конкурс-квест юних перекладачів-екскурсоводів серед молодих користувачів бібліотек області "**Я розкажу вам про Полтавщину**".

Учасникам конкурсу-квесту було запропоновано розповісти про нашу малу батьківщину – Полтавщину англійською мовою.

Юні екскурсоводи-перекладачі продемонстрували володіння англійською мовою, креативність у підході до своїх виступів-презентацій. Більшість конкурсантів підготували відеосюжети до виступів.

Переможцями цього конкурсу стали:

I місце: *Мещерякова Дар'я*, користувачка бібліотеки-філії №4 Кременчуцької міської ЦБС для дорослих.

II місце: *Стогній Олена*, користувачка Хорольської центральної районної бібліотеки;

Докторов Костянтин, користувач Хорольської центральної районної бібліотеки.

III місце: *Шелих Андрій*, користувач Гадяцької центральної районної бібліотеки ім. Л. Українки;

Писаренко Анастасія, користувачка Велико-Багачанської центральної районної бібліотеки

Бібліотечні заклади зараз неможливо уявити без сучасного інформаційного простору, який створюється за допомогою сайтів, блогів бібліотек, сторінок у соціальних мережах, на яких відображається інформація про бібліотеки, їх структуру, проведені заходи, віртуальні виставки. Бібліотечними працівниками створюються власні відеопрезентації, які використовуються при проведенні масових заходів.

Завдання бібліотек сьогодні – повернути молодь до читання, книга повинна зайняти гідне місце в дозвіллі молодих людей, виховувати національну свідомість, громадянськість. З цією метою бібліотечні працівники систематично урізноманітнюють форми роботи з юнацтвом, широко впроваджують сучасні, креативні, що сприяють залученню нових користувачів: квести, піар-акції, флешмоби, ярмарки цікавих ідей та інші.

У звітному році отримала розповсюдження така ініціатива бібліотек Кременчуцької міської ЦБС як вуличні бібліотечні акції. Розпочавшись з березня вони тривали до Всеукраїнського дня бібліотек, і стали прикладом розвитку соціального партнерства як напряду стратегії «**Розвитку читання через систему соціального партнерства**». Міські бібліотеки провели кампанію з метою привернення уваги громадських та владних структур до читання як важливого фактору збереження і розвитку національної культури, підтримки авторитету читаючої людини, посилення мотивації до читання, виховання поваги до книги і включення читання у структуру пріоритетних культурних потреб, в першу чергу, молоді. Бібліотекарі виходили в парки, сквери, на вулиці міста з однією метою – залучити до читання, показати, що читати модно, не нудно, корисно, цікаво. Впродовж конкурсу на кращу акцію влаштовували ярмарки, день гарного настрою, дискотеку, інсценування, фестиваль та багато інших заходів.

У відділі абонементу Кременчуцької ЦМБ ім. М. Горького в рамках "Вуличного університету" розпочалися заняття з вивчення польської мови. Проводить їх волонтер з Польщі щосереди та п'ятниці. Заняття користуються великою популярністю, особливо серед молоді, адже не секрет, що в країні існує масова еміграція робочої сили в сусідню країну. Більша частина слухачів занять стають користувачами бібліотеки.

Запроваджуючи в практику роботи бібліотечні інновації, працівники Гадяцької ЦРБ ім. Лесі Українки проводять заходи з молоддю не лише в стінах бібліотеки, а й за її межами: на вулицях міста, в парку, в Зеленому гаю, тощо. Бібліотекарі ініціювали створення "Бібліотеки OPEN AIR" (бібліотека просто неба). Реалізація цього проекту дозволила організувати сучасний публічний простір для спілкування молоді, розширення зони для користувачів WI-FI. Вельбівською СБФ цієї ж ЦБС була проведена інтерактивна акція "**Бібліотека + молодь= відмінний результат**" для сільської молоді, яка дізналась на заході чим може бути корисна для них бібліотека, як бібліотечна інформація сприяє соціальній адаптації молодій людині.

2016 рік ознаменувався важливою подією – 25-річчя проголошення Незалежності України. У ході підготовки до її відзначення працівники бібліотек Миргородської ЦБС організували та провели патріотичну акцію "**Ми незламні і єдині нашою любов'ю до України**".

Навічно ввійшов до літопису боротьби за незалежність України подвиг молодих патріотів під Крутами. Ця подія, яка відбулася 100 років тому, перегукується з сучасними подіями на Сході України. До Дня Соборності працівники Семенівської ЦРБ в райдержадміністрації організували книжкову виставку "Соборна і свята ти наша мати, Україно!", флеш-моб "Україна єдина", історичну панораму "День Соборності країни вустами історії". Спільно з представниками влади в цій же бібліотеці пройшла презентація книг Євгена Положія "Іловайськ" та "5секунд. 5 днів".

Леся Українка порівнювала слово зі зброєю. Слово стало дієвою зброєю в боротьбі за незалежність. Працівники бібліотек Миргородської ЦБС докладають всіх зусиль, щоб чесне і правдиве слово дійшло до кожного користувача бібліотеки, адже зараз бібліотечні заклади є центрами інформування населення про події в зоні АТО через пресу, періодику, інформаційні технології. В ЦРБ цікаво пройшов цикл годин української звитяги "**Героїчна Україна: від минулого до сьогодні**". Одна з годин циклу "**Прорив з боєм**" була присвячена подвигу начальника бронетанкової служби озброєння оперативного командування "Південь" полковника Євгена Сидоренка і його побратимів, які з колоною військової техніки на чолі з трофейним російським танком нової модифікації, зуміли прорватись з Іловайського котла.

Урок мужності "**Гірко плаче Україна за своїми синами**" за участю учасників бойових дій на Сході України пройшов у Пирятинській ЦРБ. Запрошені на захід учасники АТО розповіли про цю гібридну війну, відбулася презентація книги Н. Гринь "Дорога в безсмертя" про героя, нашого земляка Дмитра Коряка, у виконанні одинадцятикласників ЗОШ №4 прозвучали

патріотичні вірші. А доповненням до заходу став показ відеофільму "Повертайся живим".

Становлення правової держави, до чого прагне Україна, неможливе без формування правової культури її громадян, у першу чергу молоді. А тому правова освіта та виховання, профілактика правопорушень серед підлітків знаходиться постійно в центрі уваги працівників книгозбірень області. Кращому ознайомленню юних користувачів книгозбірень області з літературою правової тематики сприяють наочні форми популяризації літератури. Серед них книжкові виставки та перегляди літератури: "Конституція – основа моєї держави", "Кольори, що дають надію", "Конституція – символ незалежної держави" (бібліотеки Миргородської ЦБС), "Людина і громадянин: твої права, свободи і обов'язки", "Правова культура особистості", "Діти: злочин і кара" (бібліотеки Чорнухинської ЦБС), "Сила закону – сила держави", "Молодь за здоров'я, красу і радість", "Вчинок та його відлуння", "Знати і поважати" (бібліотеки Решетилівського району). Змістовна робота по правовому вихованню молоді проходила бібліотеками Машівської ЦБС. Так, Кошманівською СБФ для учнів 10-11 класів був проведений правовий брейн-ринг "**Держава. Право. Суспільство**". Перемога виборювалася між двома командами "Магістри юстиції" та "Правозахисники". Були визначені назви та емблеми команд, обрані капітани, учасники відповідали на запитання з історії права, основ державотворення України, положень Конституції та суспільних відносин. Оцінювало відповіді компетентне журі. Красногірською СБФ цієї ж ЦБС були проведені дискусія "**Довгий шлях Конституції України**" та історична подорож "**Пилип Орлик – батько першої Конституції України**". А Михайлівською СБФ був проведений турнір знавців зі старшокласниками місцевої школи "**Світ твоїх прав**", складовими якого стали три конкурси:

- Як ти знаєш свої права?
- Чи знаєш ти свої обов'язки?
- Заохочення чи покарання.

Після закінчення заходу кращі знавці права були нагороджені грамотами.

Старицьківською СБФ був проведений юридичний аукціон "**В країні Феміди**". На аукціоні були виставлені такі поняття як "свобода", "обов'язок", "відповідальність", "патріотизм" та інші. Молодь, яка була присутня на заході, давала правильні відповіді, оголошувала стартові ціни та розпочинала торги до тих пір, поки не залишився один найерудованіший учасник, який отримав диплом переможця.

Однією з умов зменшення злочинності є організація цікавого дозвілля молоді. Бібліотеки Гадяцької ЦБС використовують для цього як традиційні, так і нові форми роботи. Так, Середняківська СБФ провела зі старшокласниками літературно-правову мандрівку "**Квиток у країну права**". У ході заходу старшокласники самостійно відшукували відповіді на правові запитання, використовуючи матеріали виставки "**Подорож країною права**", відповідали на питання гри-вікторини "**Правова азбука держави**" та

"Літературні герої в країні прав і обов'язків", під час якої юнаки і дівчата обговорювали яким правом скористався той чи інший герой художньої книги.

В 2016 році рішенням сесії Кременчуцької міської ради від 25 жовтня затверджена **«Комплексна програма розвитку культури і туризму міста Кременчука на 2017-2021 роки»**, складовою частиною якої став розділ «1. Бібліотечна справа». Пріоритетом діяльності бібліотек в умовах якісних змін визначені: консолідація суспільства, дотримання європейських цінностей, інтеграція у європейське співтовариство, підвищення якості життя, рівний доступ до інформації, знань і культурного надбання. Ознайомленню учнів з досягненнями, традиціями окремих країн Європи був присвячений Фестиваль європейських країн **"Знайомтесь, Європа"**, співорганізатором якого виступила Гадяцька ЦРБ ім. Лесі Українки. В рамках фестивалю відбувся флеш-моб за участю шкіл міста, проводились ігри та вікторини, звучала музика країн Європи.

Ряд масових заходів у бібліотеках було проведено в рамках оголошеного Року англійської мови в Україні. Прес-перегляди, перегляди літератури, книжкові виставки для широкого кола читачів «Подорожуємо Великобританією», «Знайомтеся – Англія», «Улюблені твори англійських письменників», «Рік англійської мови в Україні» були організовані в Зіньківській ЦРБ, Опішнянській, Бобрівницькій бібліотеках-філіях.

Малобудищанською бібліотекою-філією було проведено для юнацтва он-лайн подорож «Традиції величної Англії».

Зіньківською ЦРБ спільно з викладачами та учнями Зіньківської дитячої музичної школи було організовано та проведено музичну фієсту «Англія живе в моєму серці», виставку-імпульс «Книжковий Біг-Бен», «Візит королеви Англії до бібліотеки».

В історії нашої країни є жахлива подія, яка наповнює наші серця болем і скорботою, ця подія як невиліковна рана, нагадує про себе весь час – голодомор 1932-1933 років. Вже майже не має живих свідків тих подій, залишились лише спогади. З метою гідного вшанування закатованих українців і донесення до широкої аудиторії об'єктивної інформації про ті жахливі події бібліотечними закладами області проводиться значна масова робота. Так, Миргородською ЦРБ спільно з працівниками РБК було проведено годину пам'яті **"Голодомор: почути голоси крізь мовчання"**, складовими якої стали: документальний фільм "Голодомор", читання записів свідчень очевидців, комп'ютерна презентація "Голодомор – наша печаль і скорбота".

Бібліотечні заклади продовжували роботу по екологічному вихованню молоді. У бібліотеках були проведені заходи до 30-річчя аварії на Чорнобильській АЕС. Зокрема, бібліотеки Миргородщини провели патріотичну акцію **"Чорнобиль для мене – як рана жива..."** по збору відомостей про краян – учасників ліквідації наслідків аварії.

На техногенних наслідках аварії на Чорнобильській АЕС акцентувалась увага молодих користувачів бібліотек Полтавської міської ЦБС під час організації наочних форм популяризації літератури на теми: "Попіл Чорнобиля

стукає в серце", "Чорнобильської зони полинна гіркота", "Чорнобиля чорний лелека і досі над нами летить", "Чорнобиль – місто чи трава, чи смерть, чи лиш пересторога" та інші. В бібліотеках цієї ж ЦБС відбулись численні творчі заходи. Так, на літературний вечір **"Чорнобиль: горе і біль"**, що пройшов в Полтавській ЦМБ, були запрошені старшокласники міста. У програму вечора були включені: читання поезій Ліни Костенко, О. Матушек, В. Сташука "Ці вірші - роздуми і факти, це все було, було, було", огляд за творами чорнобильської тематики Івана Драча, Ю. Щербака, В. Яворівського та інших. Органічно вплелися в дійство пісні "На Чорнобиль журавлі летіли", "Покинута хата", "Молитва". Для молоді були проведені година знань **"Біль Чорнобиля з роками не згасає"**, година пам'яті **"Чорнобиль – не має минулого часу, Чорнобиль – це наша біда"**. В книгозбірнях області також пройшли вечори-зустрічі з ліквідаторами аварії на Чорнобильській АЕС.

Дещо зменшилась в бібліотечних закладах області робота по формуванню у молоді здорового способу життя, трудовому вихованню та профорієнтації юнаків і дівчат.

Бібліотечним працівникам слід посилити інформаційну роботу серед молоді про результат шкідливих звичок, проводити заходи по профілактиці серед цієї групи користувачів алкоголізму, тютюнопаління та наркоманії. Цю роботу слід здійснювати в тісному зв'язку з медичними, юридичними, педагогічними, соціально-психологічними службами.

Для сучасної молоді дуже важко розпочинати своє трудове життя у складних економічних умовах, коли суспільство не може забезпечити всіх роботою відповідно до їхньої освіти і запитів, коли високий рівень трудової еміграції. Всі ці фактори слід враховувати бібліотечним працівникам при проведенні масових заходів профорієнтаційної тематики. В першу чергу звертати увагу молоді на професії, які необхідні для розвитку економіки країни, організувати зустрічі з представниками цих професій.

Минулий рік був багатий на ювілейні дати відомих українських майстрів пера. В бібліотечних закладах області широко відзначалися 145-річчя від дня народження Лесі Українки, 110-річчя від дня народження Олени Теліги, 110-річчя Івана Багряного, 125-річчя Павла Тичини, 65-річчя Василя Шкляра, 95-річчя Дмитра Луценка, 85-річчя Григора Тютюнника та інших письменників. Незвичайне Шевченківське свято - літературно-музичний вечір **"Поезія, що стала піснею"**, було проведено Пирятинською ЦРБ. Був розкритий ще один талант нашого національного генія – як неперевершеного виконавця українських народних пісень. У виконанні дуету бандуристок, учениць Пирятинської гімназії естетичного виховання, прозвучали улюблені народні пісні Т. Г. Шевченка, а також його поезії покладені на музику.

Гадяцька ЦРБ ім. Лесі Українки стала координатором в Гадячі проекту **"Літературно-краєзнавчі маршрути "Земляки"**. Реалізує цей проект Полтавська обласна організація НСПУ. З метою збереження та популяризації літературної спадщини родини Драгоманових створений туристичний маршрут **"Лесиними стежками"**.

Відділи Кременчуцької ЦМБ ім. М. Горького та філії цієї ж ЦБС втілюють різноманітні задуми – відділ мистецтв впроваджує проект «Творча майстерня» – майстер-класи з дітьми, підлітками та дорослими проводить майстриня Тетяна Матюха (яка володіє багатьма техніками виконання робіт). Центральний абонемент, завідувачка якого знайомила з досвідом бібліотек польського міста Гдиня, втілює проект «Літературна кав'ярня», в рамках якого розпочато цикл зустрічей «Теплі історії до кави». Першим гостем стала Тетяна Володимирівна Шуляк – учасник всеукраїнських та міжнародних художніх виставок. Захід мав назву «Омріяні подорожі Тетяни Шуляк» і проходив у форматі ЗК (Книги. Кава. Картини), тож було підготовлено виставку-дегустацію «Теплі історії до кави», на якій представлено сучасні українські книги, що створювали настрій та атмосферу.

Оржицькою ЦРБ з нагоди свята юності – Дня молоді, для молодих, творчих та енергійних жителів райцентру було організовано квест "Оржицькі побігеньки". Цей захід зібрав чотири команди. Для того, щоб отримати маршрутні листи зі станціями квесту, учасникам потрібно було якнайшвидше скласти вислів українського поета, перекладача, публіциста М. Рильського: "Знай, що на світі найважче серце носити студене". Енергійна, небайдужа молодь пройшла випробування на шести станціях. Через півтори години напруженої боротьби і пошуків команди дістались фінішу – стадіону "Колос", де і пройшла церемонія нагородження переможців. Свято принесло всім задоволення і безліч позитивних емоцій.

Влітку у м. Лубни проходив історико-культурно-мистецький фестиваль "Замкова гора", який мав на меті поєднати історію, культуру, літературу, спорт – усе найкраще, що є в місті, показати громаді як можна відпочивати, не виїжджаючи за межі України. Одну з локацій фестивалю організувала ЦРБ – цикл кінопоказів, що розкривав лубенцям яскраві сторінки історії, пов'язаної з постаттю одного з найбільших магнатів Речі Посполитої князем Вишневецьким. Бібліотекою була організована зустріч з автором бестселера "Ієремія Вишневецький. Спроба реабілітації" Юрієм Рудницьким, а також підготовлено буклет, що познайомив гостей фестивалю з історією Замкової гори.

До всеукраїнського дня бібліотек відділ літератури іноземними мовами Кременчуцької ЦМБ ім. М. Горького, спільно з учнями медичного та педагогічного коледжів, гімназії №5 створили атмосферу свята під час опен-ейр (вечірки) «Літературний Альбїон», на якій були і герої Уїльяма Шекспіра, і вікторина на знання англійських традицій та творів англійських письменників, і сучасне фентезі. Учні відповідали на цікаві питання, брали участь у складанні картинок на теми сюжетів творів англійської літератури, фотографувалися з Місс Марпл, Джуллеттою та її Годувальницею, Гамлетом Принцем Датським, Королевою (з кінокартини «Хроніки Нарнії»), образи яких майстерно втілили бібліотекарі.

До цього ж дня бібліотечні працівники Ланнівської та Кумівської СБФ Карлівської ЦБС провели бібліотечний флешмоб "Прийшов час читати" який

пройшов під девізом "Бібліотек@ - сучасна, креативна, твоя." Найактивніші читачі бібліотек своїми закликами висловлювали любов до книги, висловлюючи слогани: "Час читати – час знати", "Книги та газети – замість сигарети", "День без книги – як обід без хліба", "Кидай мишку – бери книжку". З метою залучення учнів до читання було проведено опитування "Чи знаєте Ви, як пройти до бібліотеки?", "Назвіть улюблену свою книгу".

З метою вивчення інтересів та запитів користувачів Семенівською ЦРБ було проведено міні-дослідження "Що читають семенівці?", "Які книги вплинули на ваше життя і як ви його змінили?", "Книга в вашій родині".

У бібліотеках в минулому році функціонувало 164 молодіжних клуби за інтересами. Найбільше молодіжних об'єднань створено в книгозбірнях Гадяцької (21), Великобагачанської (13), Машівської (11), Миргородської (11) ЦБС. Один із них, клуб "**Берегиня**" працює 25 років у Гадяцькій ЦРБ. На його засідання збирається молодь, яка шанує українські звичаї і традиції, прагне поглибити свої знання з історії України та історії рідного краю. Цікаво пройшли етногодина "Довга коса – дівоча краса", український феншуй "Невмируща сила оберегів", пізнавально-розважальний турнір "Ми роду козацького діти" та інші.

Заслуговує на увагу робота молодіжного об'єднання "**Природолюб-красзнавець**", що ось уже 10 років функціонує на базі Миргородської ЦРБ. Протягом 2016 року відбулося сім засідань клубу в конкурсно-ігрових формах, а саме: інтелект-шоу "Екологія краю – погляд з середини", гра-подорож "Дитинства мого річка", екологічний квест "Ти – лідер", аукціон екознань "Правила збору лікарських рослин", КВК "У згоді з природою" та інші.

ЦРБ та ЦМБ в 2016 році продовжували відігравати значну роль як методичні центри. Змістовна робота проводилась ними по підвищенню кваліфікації працівників книгозбірень. Так, Семенівською ЦРБ в 2016 році були проведені семінар "Сучасні підходи до обслуговування користувачів різних вікових категорій", семінар-тренінг "Інноваційний пошук - основа розвитку бібліотек", заняття школи бібліотечної майстерності, а працівниками Миргородської ЦРБ – лабораторія-практикум "Роль публічної бібліотеки у формуванні активної життєвої позиції і патріотичному вихованні користувачів різних вікових категорій" та семінарське заняття "Морально-етичне виховання юнацтва та молоді: проблеми та шляхи удосконалення".

Ефективними формами навчання бібліотечних працівників Новосанжарської ЦБС є методичні заняття, які проводяться раз у місяць у формі тренінгів. Вони супроводжуються переглядом методичних матеріалів, статей із професійних видань, а також наданням індивідуальних консультацій з різних питань бібліотечної роботи.

Актуальні питання роботи бібліотек систематично виносились на розгляд керівних органів.

Інформація про проведені в бібліотеках заходи систематично висвітлювалася на шпальтах місцевих газет.

Але в роботі книгозбірень області продовжують існувати ряд серйозних проблем, які не вирішуються десятиліттями, що приводить не лише до гальмування розвитку бібліотечної справи, а й взагалі до незадовільного функціонування книгозбірень. З року в рік зменшується кількість користувачів юнацького віку, особливо в сільській місцевості. Це пояснюється такими факторами:

1. Відсутністю достатньої уваги на бібліотеки, особливо сільської, з боку державних органів. В першу чергу це виявляється у недостатньому фінансуванні. Так, на придбання літератури з бюджету в 2016 році були виділені кошти лише для 7 з 28 ЦБС, а саме: Гадяцької, Зіньківської, Котелевської, Новосанжарської, Полтавської, Семенівської, Хорольської, 29 СБФ взагалі залишилися без підписки періодичних видань на 2017 рік.

2. Незадовільний стан матеріально-технічної бази бібліотек: більшість приміщень, обладнання та техніки не відповідає сучасним вимогам обслуговування користувачів, відсутні комфортні умови для спілкування молоді. З 738 бібліотек-філій не опалюється 352.

3. Недостатні темпи впровадження інформаційних технологій у бібліотеках, що ускладнює обслуговування користувачів на сучасному рівні. Доступ до Інтернету мають лише 76 СБФ.

4. Працівники сільських книгозбірень з року в рік працюють в режимі неповного робочого дня. З 647 бібліотекарів СБФ лише 173 працюють на ставку, всі інші – в режимі неповного робочого дня.

5. На даний час висуваються більш високі вимоги до фахового рівня працівників сільських книгозбірень. А освітній рівень бібліотекарів СБФ залишається низьким. Особливо це поглиблюється у зв'язку з проведенням адміністративно-територіальної реформи, коли часто в бібліотечні заклади приходять випадкові люди і, фактично, методичне забезпечення діяльності бібліотек по інформаційно-бібліотечному обслуговуванню користувачів фактично відсутнє. Так, з 41 бібліотечного працівника бібліотек ОТГ вищу спеціальну і базову вищу мають лише 29, а з усієї кількості бібліотечних працівників (1277) вищу спеціальну мають 278 працівників, базову вищу – 670.

Наведені вище факти говорять про те, що в бібліотечній галузі області існує ще багато проблем, вирішення яких в значній мірі залежить від допомоги центральних і місцевих органів влади.

Таблиця 1.

Кількість користувачів юнацького віку в області по районах (в тис.)

№	Назва районів	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016	2016 заЄРК)
1	В-Багачанський	2,6	2,4	2,1	1,9	1,9	0,6
2	Гадяцький	4,7	4,1	4,5	4,5	4,2	3,6

3	Глобинський	3,1	2,7	2,7	2,9	2.9	2.8
4	Гребінківський	1,7	2,1	2,1	1,6	1.6	1.3
5	Диканський	1,9	1,8	1,7	1,7	1.7	1.4
6	Зіньківський	3,6	3,6	3,4	3,3	3.4	3.1
7	Карлівський	1,6	2,1	2,1	1,9	1.9	1.7
8	Кобеляцький	1,4	1,4	3,3	3,3	3.0	3.0
9	Козельщинський	1,0	1,2	1,2	1,2	1.2	1.2
10	Котелевський	1,3	1,2	1,0	1,1	1.2	1.2
11	Кременчуцький	1,5	1,4	1,4	1,1	0.5	0.5
12	Лохвицький	4,9	5,1	5,3	5,3	4.8	4.1
13	Лубенський	4,0	3,8	2,7	2,8	2.5	2.4
14	Машівський	1,5	1,5	1,8	1,8	1.7	1.2
15	Миргородський	1,6	3,6	2,6	2,6	2.4	1.8
16	Новосанжарський	2,7	2,7	2,8	2,2	1.8	1.6
17	Оржицький	1,5	1,4	1,4	1,6	1.5	1.5
18	Пирятинський	2,4	2,7	2,4	2,3	2.1	0.8
19	Полтавський	3,2	3,2	2,9	4,4	2.6	2.3
20	Решетилівський	2,5	2,6	2,6	2,3	2.6	2.1
21	Семенівський	2,3	2,3	2,2	2,1	2.0	1.8
22	Хорольський	2,1	1,9	1,9	1,9	2.0	1.8
23	Чорнухинський	1,1	1,1	1,0	1,0	0.8	0.8
24	Чутівський	1,6	1,9	1,6	1,6	1.4	1.3
25	Шишацький	1,2	1,1	1,2	0,9	1.8	0.4
26	м. Полтава	11,8	14,7	11,5	13,1	9.0	5.2
27	м. Кременчук	20,0	20,2	21,0	19,7	19.6	14.7
28	м. Комсомольськ	1,7	1,8	1,9	1,6	1.7	1.7
29	м. Лубни	0,7	2,3	1,0	1,0	0.6	0.5
30	м. Миргород	0,8	1,8	0,4	0,5	0.4	0.3
	Всього по ЦБС	92,0	99,6	93,7	93,2	84.8	64.0
1	Білоцерківська ОТГ					0.4	0.4
2	Омельницька ОТГ					0.3	0.3
3	Пирятинська ОТГ					1.1	1.1
4	Глобинська міська ОТГ					0.7	0.7
5	Піщанська ОТГ					0.2	0.2
6	Новознам'янська					1.2	1.2

	ОТГ						
	Всього по б-ках ОТГ					3.9	3.9
	Всього разом					88.7	67.9
31	Обл. наукова універс. бібліотека ім. І. П. Котляревського	5,1 (за ЄРК)	6,1 (за ЄРК)	5,7 (за ЄРК)	5,7 (за ЄРК)	6.4 (ЗаЄРК)	6.4
32	Обл. бібліотека для юнацтва ім. О. Гончара	25.0	25,4	25,5	25,5	25.6	13.8
	Всього:	122,1	131,2	124,9	124,4	120.7	88.1

Таблиця 2.

Мережа юнацьких структурних підрозділів у Полтавській області в 2016 році.

№ п/п	Назва районів	Юнацькі структурні підрозділи			
		Відділи	Абонемент	Кафедри	Групи
1	2	3	4	5	6
1	В-Багачанський			1	25
2	Гадяцький			1	37
3	Глобинський			2	15
4	Гребінківський			1	23
5	Диканський				17
6	Зіньківський		1		38
7	Карлівський		1		16
8	Кобеляцький			1	39
9	Козельщинський				22
10	Котелевський				18
11	Кременчуцький				29
12	Лохвицький			1	35
13	Лубенський				40
14	Машівський				21
15	Миргородський		1		27
16	Новосанжарський				30

17	Оржицький				25
18	Пирятинський				28
19	Полтавський				40
20	Решетилівський			1	24
21	Семенівський				37
22	Хорольський		1		33
23	Чорнухинський				19
24	Чутівський				17
25	Шишацький				15
26	м. Полтава			7	5
27	м. Кременчук	1	4		7
28	м. Комсомольськ		1		2
29	м. Лубни				1
30	м. Миргород				3
	Всього:	1	9	15	671
1	Білоцерківська ОТГ				6
2	Глобинська міська ОТГ				8
3	Новознам'янська ОТГ				3
4	Пирятинська ОТГ				2
5	Омельницька ОТГ				10
6	Піщанська ОТГ				3
	Всього по б-ках ОТГ				32
	Всього разом	1	9	15	703

Для заміток

Практичне видання

**Огляд діяльності публічних бібліотек області по
бібліотечно-інформаційному обслуговуванню юнацтва
в 2016 році**

Упорядник:

Потуремець Варвара Василівна

Редактор

С. В. Сичова

Комп'ютерна верстка

В. В. Шевченко

Відповідальна за випуск

М. Г. Максименко

Підписано до друку 24.03.2017 стор. Тираж 3 прим.
Обласна бібліотека для юнацтва імені Олесь Гончара
36039, м. Полтава, вул. Олесь Гончара, 25 а
[http:// libgonchar.org](http://libgonchar.org) Е-mail: pobugonchara@ukr.net